

кућа САВИЋА
СРЕМСКА КУЋА
МУЗЕЈ НА ОТВОРЕНОМ • НЕШТИН

**ФРУШКОГОРСКИ БИСЕР
НАРОДНОГ ГРАДИТЕЉСТВА**

кућа САВИЋА СРЕМСКА КУЋА

МУЗЕЈ НА ОТВОРЕНОМ • НЕШТИН

СРЕМСКА КУЋА – САВИЋЕВА КУЋА

Нештинска Савићева кућа из 1743. године, представља развијени тип сеоске куће која се јавља на подручју Срема у 18. веку. Налази се у делу села познатом под именом „Доља“.

Приземна је, грађена у бондрук систему (дрвени стубови учепљени у храстове темељне греде) са испуном од плетера, облепљена блатом и покривена трском. Како је смештена на благој падини, на њеној предњој страни налази се подрум који је озидан ломљеним каменом пешчарем. Просторни распоред је традиционално троделни,

соба-кухиња-соба. Просторије су мале, а у кухињском делу је отворено огњиште.

Посебност представља отворени ходник - гонг (гонк) са ручно резбареним храстовим стубовима и аркадама на чеоној и подужној фасади. У таванском делу налази се стилски необичан и богато украшен трем. Дрвенарија је од храстовине, а улазна врата су слагана у облику „рибље кости“. Изузетном значају овог објекта доприноси његова старост, реткост и обрада дрвених делова. Трем са уличне

стране је типичан за старе куће у Срему али се, на жалост, током времена потпуно изгубио.

Избором и начином обраде материјала, градитељ је остварио посебну целину, а захваљујући тежњи за оплемењивањем постигнут је склад облика, састава и боје.

Кућа је споменик културе од изузетног значаја за Републику Србију. Откупљена је од породице Савић и данас је у власништву Покрајинског завода за заштиту споменика културе из Петроварадина.

Пројекат настанка Музеја на отвореном „Куће Савића“ у Нештину

Музеј на отвореном „Кућа Савића“ у Нештину је развојни пројекат чија је реализација започета 2011. године, са циљем успостављања система одрживог коришћења културно-историјских ресурса у функцији локалног економског развоја, туризма, спорта,...

Непостојање модела за заштиту објеката под претходном заштитом ин ситу, који су евидентирани у насељима на обали Дунава и обронцима Фрушке горе и постојање стратешки важног споменика културе, Куће Савића у Нештину, определило нас је да:

Поставимо циљ и реализујемо идеју – на локацији у непосредној околини куће Савића, реконструисати претходних година евидентирани објекте народног градитељства–кућу са шталом из Сусека и кућу из Червића, применом различитих традиционалних техника градње (бондрук, набој, черпић) и

традиционалних материјала (дрво, земља, трска).

Радовима на санацији, конзервацији и рестаурацији нештинске Савићеве куће (1743), изградњом реплике троделне куће и штале од черпића из Сусека (почетак XIX века) и троделне куће са тремом и подрумом од камена и набоја из Червића (1773), од 2012. до 2015. године, употпуњен је приказ развоја народног градитељства у Фрушкој гори током стогодишњег периода и започет рад на формирању Музеја на отвореном „Куће Савића“ у Нештину.

План је предвидео – формирање јединственог Музеја на отвореном који ће као такав постати активни развојни фактор, центар ка коме ће гравитирати делатности у локалу и околини и који ће бити катализатор повезивања и дистрибуције садржаја и активности.

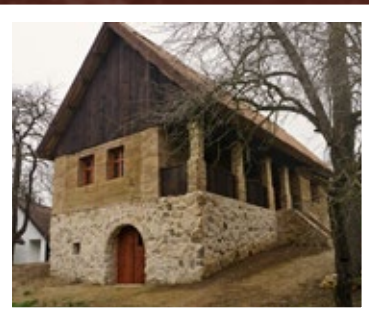
Циљеви презентације и популаризације Музеја на отвореном су:

- ревитализација историјског и просторног амбијента, истицање природних вредности окружења, материјалне и нематеријалне баштине (начину живота и вештинама становништва) Подунавља и Фрушке горе,
- укључивање подручја у туристичку презентацију региона, презентацију фрушкогорских манастира и културних добара у непосредној околини, Националног парка Фрушка гора, кроз културни и вински туризам, цикло-туризам, наутички туризам, рад еколошких кампова,...
- већи допринос економском развоју руралних средина на Дунаву,
- коришћење споменичког наслеђа у циљу очувања, популаризације и самоодрживости.

ИЗГРАДЊА И ОПРЕМАЊЕ КОМПЛЕКСА

Музеја на отвореном „Куће Савића“
НЕШТИН, Општина Бачка Паланка
катастарске парцеле број 128 и 129 К.О.Нештин

Пројектант:
ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ ПЕТРОВАРАДИН
Петроварадин, Штротсмајерова бр. 22
Одговорно лице пројектанта: Зоран Вапа директор
Одговорни пројектант: Јелена Филиповић дипл. инж. арх.
Број лиценце: 300 4117 03

Сарадници:
др Мирјана Ђекић, етнолог
Јелена Филиповић, дија конзерватор
Јелена Филиповић, дија конзерватор
Сузана Љубичић, арх.техничар
Вељко Новаковић, грађ.техничар
Лајош Лукачи, бравар конзерватор
Недељко Марковић, фотограф
Финансијска подршка у реализацији пројекта:

Министарство културе Републике Србије
Покрајински секретаријат за културу
Општина Бачка Паланка
Покрајински завод за заштиту споменика културе Петроварадин
Реализација радова по спроведеним јавним набавкама.

Пројекат подржали и
МЗ Нештин, ТО Бачка Паланка, Удружење виноградара и воћара, Удружење жена пензионерки,
Удружење грађана “Скелица”, Удружење Мој Нештин, Винарија “Гастон” из Нештина

Извођач радова:
„Архитектура-проинг“ Нови Сад, Косовска 7а

2012.

Изведени су радови на санацији, конзервацији и рестаурацији Куће Савића, постављању ограде у традиционалној техници плетера и откупљен је и пренешен Амбар на саоноцама из Сусека.

2013.

Изведени су следећи радови:

- изграђена је реплика Кућа са шталом из Сусека
- изграђена је Хлебна пећ са пушницом
- извршена је санација, конзервација и рестаурација Амбара из Сусека
- изведени су радови на текућем одржавању Куће Савића

Током госине спроведена је акција откупа покућства и намештаја у циљу опремања Куће Савића.

2014.

Изведени су радови на изградњи реплике Куће из Черевиха, доведена је вода на парцелу и изграђен је пољски тоалет. Кућа Савића је откупљеним покућством и намештајем који је поклоњен опремљена и намештена.

2015.

Откупљен је, демонтиран, монтиран, саниран и конзервиран на локацији парцеле Куће Савића, економски објекат-свињац из Сусека. А на доњој парцели, у непосредној околини Куће из черевиха изграђен је санитарни објекат-тоалет за посетиоце и кориснике комплекса.

Промотивне активности

2014. септембар - Учесници Дунавског форума у Бачкој Паланци посетили су Нештин и комплекс Куће Савића.

2014. октобар - На локацији Куће Савића одржано је такмичење у кувању рибљег паприкаша са око 100 учесника у организацији удружења „Мој Нештин“.

2015. - Удружење грађана „Скелица“ из Нештина организовало је Нештин Култ-Арт - едукативне радионице.

НЕШТИН

Нештин, село у западном Срему, на обронцима Фрушке горе и обали Дунава датира из 14 века. Располаже значајним градитељским, културним наслеђем и природним богатствима.

Његова непосредна околина су средњевековни манастири Фрушке горе (Ћипша, Шишатовац, Кувеждин), липове шуме, дивљач, терени за трим стазе и оријентацију, обале Дунава са бројним рукавцима и шпоровима богатим рибом, пешчаним плажама,...

Данас, око Нештина и кроз само село пролази неколико трасираних бициклистичких (Еуро-вело 6, Регионална бициклистичка рута "Срем") и пешачких стаза. Почетак винског пута креће из Нештина који има потенцијале да постане центар руралног туризма.

Изузетан културни значај има православни храм посвећен Светим Врачима, Кузману и Дамјану и сеоска – сремска кућа позната и као „Савићева кућа“. Црква је изграђена 1754. године у барокном стилу. У ентеријеру је богато резбарен иконостас који је извео Марко Гавриловић са сином Арсенијем Марковићем, а већим делом 1773, га је осликао највећи српски барокни сликар Теодор Крачун, као и Стефан Гавриловић (1800).

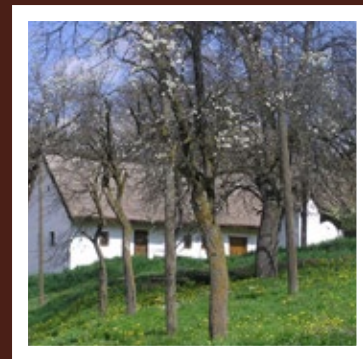
Нештин је туристички бисер фрушкогорја, велики развојни потенцијал општине; специфичне конфигурација терена, кривудавих уских улица, богатих ловних и риболовних ревира, бројних туристичких садржаја и атракција, вредних винара, виноградара и воћара. Овде се

може посетити Иконостас Теодора Крачуна у Православној цркви, Музеј на отвореном „Кућа Савић“, католичка црква, пецара „Шкрбић“, винарија „Гастон“, фабрика „Вила Вода“ возити чамцима до најлепших нештинских ада, пешчаних спрудова

и рукаваца, обићи пољопривредно домаћинство „Јовановић“, спавати у кући за одмор „Скелица“ и „Кастелум“, „Хемингвеј“ и „Гастон“, возити локалном бициклистичком стазом „Под сенкама Фрушке горе“, уживати у воћу и дегустацији нештинских вина. И све као на длану, само пружите погледа са Видиковца- Кулуштра.

Сво ово богатство намеће потребу за креирањем нових садржаја, нове понуде како би привукли туристе ка новој дестинацији, објединили постојећу понуду са природним, културним историјским и традиционалним вредностима краја, а у циљу туристичког развоја и промоције Нештина и Општине Бачка Паланка.

ПОДАЦИ О КУЛТУРНОМ ДОБРУ

Сремска кућа (кућа Савића)
 НЕШТИН, Улица Коче Поповића број 34
 К.О.Нештин, зкњ.ул.бр.1593, поседовни лист број 824, парцела број 129
 Општина Бачка Паланка

Споменик културе од изузетног значаја за Републику Србију
 Решење о заштити број 01-283/68 од 21.05.1968.године Нови Сад
 Категоризација: "Службени гласник РС" бр.16/90 од 03.12.1990.године

Власник објекта
 Покрајински завод за заштиту споменика културе Петроварадин

Стање објекта
 Културно добро је конзервирано, рестаурирано и санирано 2012. године
 Изведени радови на текућем одржавању 2013. године и 2015. године

кућа САВИЋА
СРЕМСКА КУЋА
МУЗЕЈ НА ОТВОРЕНОМ • НЕШТИН